

РАХУНКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

24.12.2015 № 16-2622

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Гройсману В.Б.

Щодо результатів перевірки

Шановний Володимире Борисовичу!

Відповідно до Плану роботи Колегії Рахункової палати на II півріччя 2015 року проведено аналіз стану виконання повноважень органами виконавчої влади щодо повноти обліку платників податків і встановлено, що запроваджена у 2006 році система взяття на облік юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців (далі – ФОП) як платників податків за принципом організаційної єдності реєстраційних процедур та подальше її вдосконалення шляхом спрощення умов реєстрації, прискорення електронного обміну інформацією щодо такої реєстрації між органами виконавчої влади, запровадження витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців (далі – ЄДР) як єдиного документа, що підтверджує державну реєстрацію та взяття на облік в контролюючих органах як платника податків, забезпечили скорочення термінів реєстрації бізнесу в цілому.

Встановлено що протягом 2013–2014 років та I півріччя 2015 року Укрдержреєстр, Мін'юст, ДПС, Міндоходів і ДФС не забезпечили достовірність і повноту відомостей про платників податків – юридичних осіб та ФОП під час обміну інформацією, а саме: не встановили дієвої координації роботи щодо своєчасного виявлення та усунення помилок в реєстраційних картках у разі їх здійснення під час реєстрації, порівняння між собою реєстрів і баз даних цих органів та оперативне їх уточнення у разі виявлення розбіжностей, що призводило до невідповідності показників ЄДР.

Мін'юст як головний орган в системі центральних органів виконавчої влади, що відповідав за формування державної політики у сфері державної реєстрації юридичних осіб та ФОП, не забезпечив проведення моніторингу та аналізу даних з ЄДР. ДП „Інформаційно-ресурсний центр”, на яке покладено обов'язки щодо здійснення заходів з надання аналітичної та статистичної інформації на підставі відомостей з ЄДР, не встановив контрольні дати щодо отримання такої інформації за підсумками звітних періодів (рік, квартал) і не забезпечив перспективи вибірки цих даних з ЄДР станом на дату, що минула.

Створена система обліку платників податків ДФС (Міндоходів, ДПС) за допомогою Інформаційної системи „Податковий блок”, яка мала забезпечити з 2013 року централізоване введення реєстрів і баз даних, є недосконалою,

оскільки не дає можливості здійснення цілісного моніторингу та аналізу повноти обліку платників податків і об'єктів оподаткування внаслідок недосконалої технічного завдання щодо експлуатаційних можливостей її програмного забезпечення; звіти, сформовані на основі цієї системи, не розкривають всіх показників, необхідних для встановлення повноти обліку платників податків, а деякі з них не узгоджуються між собою.

Нормативно-правова база обліку платників податків протягом проаналізованого періоду була нестабільною та недосконалою, що ускладнювало контроль у сфері обліку платників податків, а також взаємодію між органами ДФС (Міндоходів, ДПС) і Мін'юсту (Укрдержреєстр) та іншими органами державної влади. На сьогодні на законодавчому рівні залишається невирішеним питання правового статусу ДФС та її територіальних органів, оскільки статтею 41 Податкового кодексу України до контролюючих органів віднесено органи доходів і зборів, а також не встановлено відповідальності суб'єктів інформаційних відносин за неподання контролюючим органам інформації про платників податків, об'єкти оподаткування та об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, та її недостовірність (стаття 73 цього кодексу).

ДФС (Міндоходів, ДПС) та її територіальні органи не забезпечили ефективної роботи щодо повноти обліку платників податків та об'єктів оподаткування, а саме: не використовували статистичну звітність для виявлення можливих платників податків та об'єктів оподаткування, а також порівняння її даних з наявною у служби (міністерства) інформацією. Як наслідок, в ДФС (Міндоходів, ДПС) облік платників податків і об'єктів оподаткування є неповним і сприяє ухиленню від оподаткування. При цьому облік надходжень доходів бюджету здійснюється в розрізі платників податків, але без прив'язки до об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням. Збільшення надходжень до державного бюджету забезпечується не за рахунок покращення адміністрування податків і зборів та податкового контролю, а за рахунок збільшення ставок деяких податків і зборів та розширення бази оподаткування.

Водночас несвоєчасне проведення (непроведення) ДФС (Міндоходів) документальних позапланових перевірок платників податків, призначених у зв'язку із прийнятим рішенням про припинення юридичної особи, дало можливість у 2014 році **6,8 відс.** суб'єктам господарювання, які припинили свою господарську діяльність, здійснити це за принципом „мовчазної згоди” через державного реєстратора, що негативно впливає на забезпечення повноти надходжень до державного бюджету.

Враховуючи викладене, Рахункова палата пропонує внести зміни до чинного законодавства, зокрема до Податкового кодексу України, щодо встановлення відповідальності суб'єктів інформаційних відносин за неподання контролюючим органам інформації про платників податків, об'єкти оподаткування та об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, та її недостовірність, а також врегулювання правового статусу ДФС та її територіальних органів як органів доходів і зборів.

Надаємо в порядку інформування.

З повагою

Голова

Р.М. Магута